

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar
I. sz. Sebészeti Klinika

Igazgató: Dr. Kupcsulik Péter egyetemi tanár
1082 Budapest, Üllői út 78. Tel./fax: 333-5343

Budapest, 2010. augusztus 29.

Tisztelt Kollégák!

Ezúton hívjuk fel szíves figyelmét arra, hogy a Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinika a 2010/2011. tanévben **új, önkéntes szakmai kurzust** indít **SEBÉSZETI ETIKA** címmel. Az előadássorozat ugyan alapvetően a graduális képzésben résztvevők tanrendjébe illeszkedik, ám a mellékelt részletes tematika alapján nyilvánvaló, hogy a műtétes szakmákban dolgozók szélesebb körében is érdeklődést kelthet. A sebész és bioetikus kurzusvezetők a résztvevők aktív bevonásával olyan etikai dilemmák kazuisztikus feldolgozását tervezik, amelyekkel a gyakorlati munkában valamennyi sebész kolléga szembesül.

A képzésen túl kiemelt célunk a tapasztalatcsere is. Mottónk ezért: *„tanulva tanítsuk egymást!”*

Szeretettel látjuk Önt és érdeklődő Munkatársait valamennyi előadásunkon!

Üdvözlettel:

Dr. Harsányi László s.k.
egyetemi docens
I. Sebészeti Klinika

Dr. Kovács József s.k.
egyetemi docens
Magatartástudományi Intézet

Sebészeti etika

(Szabadon választható kurzus)

Kurzusvezetők:

Dr. Harsányi László egyetemi docens (I. sz. Sebészeti Klinika)

Dr. Kovács József egyetemi docens (Magatartástudományi Intézet)

Óraszám: 14 x 2 tanóra (hetente két óra egy szemeszteren keresztül)

Kurzus ideje: 2010/11 tanév I. szemeszter, keddi napokon 16:30-18:00

Helyszín: Semmelweis Egyetem, I. Sebészeti Klinika 1082 Üllői út 78, tanterem

Kurzus felvételének feltétele: Orvosi etika stúdiumok teljesítése (kollokvium), s legalább egy szemeszter sebészeti tanulmányok befejezése.

A kurzus leírása: A kurzus célja bevezetést nyújtani a sebészeti etika alapvető dilemmáiba. Mindegyik óra a problémák rövid bemutatásával kezdődik, általában egy-egy eset segítségével, majd ezt követi az adott kérdés elméleti kifejtése. Ez a kazuisztikus megközelítés különösen alkalmas az etikai problémák azonosítására és elemzésére.

A kurzus eredményeként a hallgatók képesek lesznek a sebészetben előforduló főbb etikai problémák felismerésére, s rendelkezni fognak azzal a logikai-fogalmi apparátussal, mely lehetővé teszi e gyakori dilemmák hatékonyabb elemzését és feloldását.

Ajánlott: orvostanhallgatóknak, rezidenseknek, szakorvosjelölteknek, szakorvosoknak

Tematika: (Az esetek számai J. W. Jones – L. B. McCulloch – B. W. Richman (2008): The ethics of surgical practice. Oxford: Oxford University Press. c. könyvének esetszámai).

1. hét 2010.09.07. : A sebész-beteg kapcsolat sajátosságai

- Az orvos-beteg kapcsolat hatalmi aszimmetriája.
- A sebész iránti bizalom fokozott jelentősége
- A sebész fokozott felelőssége
- A beteg és a család felelőssége (34)
- A nem-együtműködő beteg (19)
- Operálhatja-e a sebész saját családtagját? (43)
- A sebészi titoktartás kérdése (5)

2. hét 2010.09.14. : A tájékozott beleegyezés elve és gyakorlata

- A tájékozott beleegyezés általános elvei
- A beleegyezéshez szükséges belátási képesség vizsgálata
- A belátási képesség csúszó standardja (8)
- A tájékozott beleegyezés segédanyagai
- A beteg felvilágosítása rossz prognózis esetén (66)
- Gyakorolhat-e sebész holttesteken?—a felvilágosítás dilemmái (68)
- Beleegyezés oktatásba, kutatásba (3, 7)

3. hét 2010.09.21. : A műtétbe való beleegyezés speciális elemei

- A beteg bevonása a döntésbe, mint az orvos-beteg kapcsolat javításának eszköze
- Beleegyezés a műtétet végző személy(ek)be – a „szellemsebészet” (sub nomine beavatkozás) problémája (52)
- Nem várt műtéti komplikációk és tájékozott beleegyezés (1)
- Elkerülhető, fokozott kockázattal járó műtéti beavatkozásba való beleegyezés
- Potenciálisan életmentő műtét visszautasítása (2, 6, 9)
- A sebész és az intézmény eredményességéről való tájékoztatás kérdése

4. hét 2010.09.28. : A sebészi gyakorlat során elkövetett hibákkal kapcsolatos etikai kérdések

- A szakmailag megfelelő kezelés fogalma (21)
- Kell-e tájékoztatást adni a saját magunk által elkövetett hibákról? (4)
- Kell-e tájékoztatást adni a mások által elkövetett hibákról? (11, 16)
- Mi a teendő, ha mások etikátlan gyakorlatáról szerzünk tudomást? (12)

5. hét 2010.10.05. : A sebész és az igazságszolgáltatás

- Mi a teendő, ha a kolléga szakmailag vagy etikailag inkompetens? (13, 56, 65)
- A sebész, mint szakértő etikai dilemmái (20)
- A műhibaperek etikai kérdései (58, 59)

6. hét 2010.10.12. : Orvosok közötti viszony

- Kollégák közötti véleménykülönbség kezelése (14)
- A szakmai territorialitás jelenségének kezelése (15)
- A szakmai ellenőrzés etikai kérdései (37)
- A kollégák közötti szívettség etikai kérdései
- Szakmai és magánéleti kettős kapcsolat (42)
- A másik orvoshoz való továbbutalás kérdése (40)

7. hét 2010.10.19. : A költséghatékonyság és a finanszírozás kérdései a sebészetben

- A ritka eszközök elosztásának etikai kérdései
- Költséghatékonyság és etika a sebészi gyakorlatban (48, 60)

8. hét 2010.10.26. : Igazságosság a mindennapi sebészeti gyakorlatban

- A napi műtéti sorrend meghatározásának kérdése (17)
- Külső tényezők befolyásoló hatása a prioritások meghatározására (10)
- Igazságossági kérdések a sebészképzésben és továbbképzésben (18)
- Orvos-intézmény viszony (50, 51)

9. hét 2010.11.02. : Az innovatív műtéti eljárás kipróbálásának etikai kérdései

- A kutatás és a szokásos klinikai gyakorlat közötti különbség (22)
- Kötelességek új sebészi eljárások kipróbálása során (23)
- Már kipróbált innovatív eljárások alkalmazásának problémája (24)
- Ritka betegségek kezelése innovatív eljárásokkal (25)
- Új műtéti technológia bevezetése a sebészi gyakorlatba (26)
- Új sebészi eljárások szabadalmaztathatóságának kérdése (27)

10. hét 2010.11.09.: A kutatás etikai kérdései a sebészeti gyakorlatban

- A placebo sebészet (sham surgery) etikai megengedhetőségének problémája (28)
- Kutatás és lelkiismereti szabadság (29)
- Orvoslás és kutatói szabadság (30)
- Tévedés, hamisítás a kutatás során (32)
- Publikációs etika (31)
- A publikálás kötelessége (55)

11. hét 2010.11.16. : SZÜNET

12. hét 2010.11.23. Érdekkonfliktusok a sebészi gyakorlatban

- Az érdekkonfliktus fogalma, formái (35, 36, 39)
- Az érdekkonfliktusok kezelése a sebész és az ipar kapcsolatában (38)
- Egyéni és intézményi felelősség HIV pozitív sebész esetén (41)

12. hét 2010.: A sebészet és az üzlet etikai kérdései

- Az orvosi jövedelem etikai vonatkozásai
- Végezhet-e orvos marketingtevékenységet? (45)
- A sebészi magánrendelés etikai kérdései (53)
- A magánbiztosítás etikai kérdései
- Az ipar által fizetett honoráriumok elfogadhatóságának etikai kérdései (54)

13. hét 2010.11.30. : Életvégi etikai dilemmák

- Az orvosilag nem indikált kezelés problémája (63)
- Az élő végrendelet teljesítése a műtőben (64)
- Posztoperatív kezelés terminális betegnél (67)
- Indikált-e az életmentő műtét idős, demenciában szenvedő, rossz életminőségű beteg esetén? (69)
- Életmentő kezelés megszüntetése (70)
- Asszisztált öngyilkosság, eutanázia

14. hét 2010.12.07. : Vizsga